

til Landemødets Fleertal og finde det høist betænkeligt at aabne Døren for Frimenigheder i Folkekirken, er først, at der herved vilde indføres noget aldeles Nyt, Noget, som ikke blot er ukendt hos os, men hvorpaa der næppe kan opvises noget Exempel i noget af de hidtil bestaaende, ordnede Kirkesamfund, hvorved jeg forstaaer saadanne, i hvilke man ikke har kunnet nøies med den tilfældige Forskyndelse af Ordet, men som hvile paa Grundlaget af en ordnet og blivende Evangeliets Prædiken og Sacramenternes Forvaltning og dermed af et kirkeligt Embede. Der vilde altsaa indføres Noget, om hvis Betydning og Følger man ikke kan belæres af nogen Erfaring. Men jeg mener endnu, at det kan paavises, at de paatænkte Frimenigheder hvile paa et andet Grundlag end vore nuværende Menigheder, at de udgaae fra en Tankegang, en Opfattelse af det kirkelige Samfunds Væsen, som staaer i bestemt Modfætning til den, hvorefter vore Menigheder ere blevne til. De Frimenigheder, hvorom der nu handles, ere vistnok og ville være væsentlig forskjellige fra dem, som til alle Tider have kunnet opstaae, naar man paa Grund af en Uoverensstemmelse i Læren, eller af Misforståelse med den Orden (eller Uorden), man fandt i Kirken, har adskilt sig fra denne for at udgjøre et særligt Samfund. Men i een Henseende maae de dog stilles ganske paa samme Linie med disse: de danne sig selv; de opstaae derved, at et Antal Medlemmer af det større Kirkesamfund forener sig om at udgjøre en særlig Menighed. I det Navn, som disse Menigheder allerede have faaet, er maastee antydet, at de ere frigjorte fra de Bånd, som hvile paa Folkekirkenes øvrige Menigheder; og jeg troer, det vil vise sig, at den Frihed for at være de almindelige Love og Forskrifter underkastet, som her maa gjøres Fordring paa, vil strække sig langt videre, end der er antydet i Lovforslaget. Men Navnet „Frimenighed“ kan ogsaa betegne den Frihed, som udgjør disse Menigheders indre Væsen, den Frihed og Frivillighed, hvorpaa de ere grundede. De opstaae ved en frivillig Sammenlutning, og kunne ikke erkjende Andre som sig tilhørende end dem, der af egen Drift have sluttet sig til dem. Denne Frivillighed er Udgangspunktet og maa fremdeles blive Særkjendet for disse Menigheder, — det, der udgjør den lyse, tiltrækkende Side ved dem, men da tillige det, der bestemt adskiller dem fra vore nuværende Menigheder. Thi i disse kan der ikke begyndes med den fulde, færdige Frivillighed. Vi have ikke været med at danne dem; vi foresandt dem, da vi kom ind i Verden, fik i dem en Plads, som vi ikke selv havde valgt*), vistnok for at vi engang, naar vi vare opvøgede i dem, under den Paavirkning, som udgik fra dem, med fri Overbeviisning skulde slutte os til dem; men hermed kunde der ikke begyndes. Vilde man nu kalde vore Menigheder Evangemenigheder i Modfætning til Frimenighederne, da var Venærvælsen ikke vel valgt; Evang er ikke det, der er meent, men Opdragelse, en Opdragelse til Friheden og Frivilligheden, en Opdragelse, som kan være mere eller mindre omhyggelig og forsvarlig, men som i ethvert Tilfælde kræver Tid og — som kan mislykkes. Derfor kan det ikke være Andet, end at der i vore Menigheder maa findes Mange, som ikke af Hjertet ere med, som endnu ikke ere det, og maastee Mange, med hvem det aldrig vil komme dertil; vore Menigheder ere og maae være Blandingsmenigheder, paa hvilke Christi Signelse om Klinten iblandt Hveden maa komme til Anvendelse. Vi maae erkjende, at Frimenighederne, saalænge de kunne holdes i deres første Reenhed og Friskhed, langt bedre ville kunne svare til Forbilledet af en ægte christen Menighed, hvor Alt vozer en guddommelig Vægt, at det hele Opbyggelsesarbejde her vil kunne fremmes med et Liv og en Kraft, en Samvirken af alle de forskjellige Bestanddele, som det ikke er muligt i vore nuværende Menigheder; her vil en virkelig Kirketugt kunne øves, dersom den endnu kan behøves. Men Spørgsmaalet er, om de ogsaa ville svare bedre til det, som er fornødent, det, hvormed der maa begyndes og uden Tvivl vedblives langt ud

*) Smød hvad jeg har ytret om Frimenighedernes Væsen, kan der ikke indvendes, at der ogsaa i dem findes Børn, som tælles med; thi det er kun Børn af Saadanne, som have været med at danne Menigheden eller efter Overlæg og med en fri Beslutning ere indtraadte i den.